

'Fertődi parázs' – Gyümölcsstermő rózsza, új színfolt a piacon

**Készítette:
Dr. Varga Jenő – Kollányi Gábor**

**Csipkebogyó szakmai nap
Leányvár
2025. november 12.**

Feldolgozott állapotban fogyasztható

- étkezési célra csipke ízt, szörpöt, likórt készítenek belőle
- a gyógyszeripar egészben és felezetten szárított gyümölcsöt készít
- a visszamaradó aszmag 0,1 – 0,2% illóolajat és 4 – 8% olajat tartalmaz
- kozmetikai ipar krémeket készít belőle

Fontos kémiai és fizikai követelmények

- C-vitamin
- β -karotin
- Ca, Mg, Fe, Zn, B, Cu

Fertődi kutatások Dr. Porpáczy Aladár munkássága:

- Külföldi fajták honosító vizsgálata**
- Kárpátia (Szlovákia), PiRo 3 (Németország)**
- Hazai szelekció**
  - Nyugat – Dunántúl**
  - Hanság**
  - Sopron környéke**
  - Alpok-alja**
  - Kőszegi – hegység**

Folyó kutatásunk eredményeként munkatársainkkal 2025- ben jelentettük be a 'Fertődi parázs' (*Rosa canina* L. cv. Hipensis) névre keresztelt szelektált magoncunkat.

Klón szám	Hosszúság (mm)	Szélesség (mm)	Alakindex	Tömeg (g) (10 db)	Aszmag tömeg (g) (10 db)	Hústömeg (g) (10 db)	Hús %
Kárpátia	25,4	22,1	1,15	66,4	13,5	49,8	75,8
PiRo 3	35,0	15,0	2,33	31,1	6,4	24,7	82,0
FR.801	17,3	10,8	1,60	13,8	4,9	8,9	64,5
FR.802	22,1	12,0	1,84	24,1	7,5	16,2	70,1
FR.822	30,4	14,2	2,14	25,9	6,8	19,1	74,8
FR.872	20,6	14,4	1,43	24,1	7,5	16,2	70,1
FR.873	25,1	13,4	1,71	28,1	9,4	18,7	66,5
FR.874	24,2	14,7	1,81	27,3	9,8	17,5	64,1
KR.901	24,5	14,0	1,82	26,8	9,5	17,1	64,2
KR.902	20,5	14,0	1,46	25,9	9,2	16,7	64,6
KR.911	24,0	13,2	1,82	22,4	6,8	15,6	69,7
KR.912	18,1	10,0	1,79	18,3	6,3	12,0	64,7
KR.914	24,5	11,4	2,15	24,2	7,6	16,4	68,1
KR.915	22,7	13,9	1,63	32,8	11,2	21,6	66,1
KR.921	25,0	17,0	1,47	42,3	12,5	29,8	72,9
KR.922	25,1	14,5	1,73	46,1	14,1	32,0	69,6
KR. 931	12,3	14,4	0,85	11,5	4,4	7,1	61,7

Klón szám	C-vitamin (szabad) mg/100g	β - karotin	Mg mg/100g	Az érés	
				ideje	jellege
Kárpátia	337,80	32,00	106	08.15 – 30.	koncentrált
FR.801	347,90	8,54	174	08.20 – 30.	koncentrált
FR.802	337,93	5,45	162	09.01 – 15.	koncentrált
FR.822	200,55	5,79	164	09.15 – 25.	koncentrált
FR.872	203,62	6,01	143	09.20 – 30.	koncentrált
FR.873	204,27	4,78	158	09.20 – 30.	koncentrált
FR.874	225,50	7,23	119	09.20 – 30.	koncentrált
KR.901	194,23	6,42	208	08.15 – 25.	koncentrált
KR.902	337,04	6,98	174	08.20 – 30.	koncentrált
KR.911	105,55	4,88	201	08.20 – 30.	koncentrált
KR.912	197,91	3,46	115	09.01 – 10.	Koncentrált
KR.913	160,91	4,66	161	08.20 – 30.	koncentrált
KR.921	202,78	10,90	170	08.20 – 30.	koncentrált

'Kárpátia' (*Rosa pomifera*):

- Bojnicei kutatóintézetben nemesítették
- Bokra meghaladja a 2 – 2,5 m-es magasságot
- Termésmennyiség 4-5 kg/tő
- Csipkebogyója nagy tömegű, hossza 35 mm, szélessége 25 mm, gyorsan puhul, közepes íz jellemzi
- C vitamin tartalma 337,8 mg/100g
- Korai érésű, nagy termésű, jól gépesíthető

2025. szeptember 11.

Kárpátia rózsa	termés tömege (kocsány, csészelevél nélkül) (g)	bogyó hasznos tömege (g)	magtömeg (g)	magszám (db)	termés szélesség (mm)	termés hosszúság (mm)	termés alsó részének gyhús vastagsága (mm)	termés középvonalában gyhús vastagsága (mm)
10db termésátl ag	3,132	2,242	0,891	41,5	20	22,8	4,2	2,4
1.	3,75	2,56	1,19	59	20	23	4	2,5
2.	3,25	2,34	0,91	41	20	21	5	2
3.	2,96	2,09	0,87	36	20	22	3	2,5
4.	2,86	2,11	0,75	40	20	23	5	2,5
5.	2,37	1,74	0,63	36	19	20	3,5	2
6.	3,64	2,58	1,06	40	21	26	6	3
7.	2,46	1,87	0,59	28	19	22	3	2
8.	3,18	2,17	1,01	46	21	24	4,5	3
9.	3,72	2,67	1,06	50	20	24	4	2
10.	3,13	2,29	0,84	39	20	23	4	2,5

'Fertődi parázs' (F. 9312-08/36) *Rosa canina* L. cv. *Hipensis*

- ***Rosa canina* inermis** alanyrózsa szabadelvirágzású magoncaiból szelektált tétel
- 2008-as magvetés eredménye melyet kezdetben lisztharmatra, és erős növekedési erélyre vizsgáltak
- 10 db-ot emeltünk ki, melyeket folyamatosan megfigyeltünk
- Mivel eddig nem tudtuk szaporítani ezért bejelentésre csak 2025-ben került sor
- Termésmennyiség 4-7 kg/tő
- Gyümölcse nagy méretű, megnyúlt körte alakú, piros, bordó színű,

Levele:

- páratlanul szárnyaltan összetett
- levélkéje tojásdad, 2-4 cm
- egyszeresen fűrészes levélszél
- csúcsa kihegyezett, válla ék alakú
- pálha hosszú, keskeny

- Középidőben virágzik (május)
- Későn érik, szept harmadik dekádja koncentrált érésű
- C-vitamin tartalma 218 mg/100 g

Termőrészek:

- Egy éves vesszőkön
- 2-3 éves termőgallyakon
- Idősebb gallyakon a termés elaprózódik,

Bogyói megnyúlt, enyhén körte alakú áltermések,

- átlagos hosszúságuk 28 mm,

- szélességük 15 mm,

- tömegük 2,67 g.

- Átlagos magszám (aszmag) 36 db, átlagos húsvastagság 2,7 mm

Kifejezetten magas, mintegy 38%-os (tömegszázalék) a húsos kupa aránya, így a felhasználható alapanyag mennyisége magasabb, mint a hagyományos, gömbölyded csipkebogyó-típusoké.

2025. szeptember 30.

F. parázs rózsa	termés tömege (kocsány, csészelevél nélkül) (g)	bogyó hasznos tömege (g)	magtömeg (g)	magszám (db)	termés szélesség (mm)	termés hosszúság (mm)	termés alsó részének gyhús vastagsága (mm)	termés középvonalában gyhús vastagsága (mm)
10db termésátl.	2,884	2,089	0,795	23,2	14,05	31,55	6,75	2,8
Kárpátia	3,132			41,5			4,2	2,4
1.	2,51	1,95	0,56	20	14	30	5,5	2,5
2.	3,38	2,37	1,01	27	15	33	7	3
3.	2,46	1,83	0,63	19	12,5	32	6,5	2,5
4.	2,83	2,01	0,82	24	14	31,5	7,5	2,5
5.	3,87	2,77	1,10	26	16	33	8	3
6.	2,82	2,04	0,78	22	14	32	7	3
7.	2,70	1,95	0,75	21	13	31	6,5	3
8.	3,07	2,15	0,92	27	15	31,5	7	3
9.	2,28	1,64	0,64	26	13	29	6	2,5
10.	2,92	2,18	0,74	20	14	32,5	6,5	3

Szinte tüskétlen vesszők.

Lényegesen könnyebb betakarítás.

Nemcsak a kézi szedés biztonságosabb, de a kíméletesebb gépesítésnek is nagyobb tér nyílik.

Bokormagassága általában 2-3 méter, bókoló hajtásrendszerrel, ami elősegítheti az ültetvényekben alkalmazható betakarítási technológiák fejlesztését.

Lisztharmattal szemben toleráns, fiatal korban érzékeny (mikroszaporítás-üvegházi edzetés) szabadföldön nem tapasztaltunk lisztharmat tüneteit

Diplokarponos levélfoltosságra kissé fogékony

- Levélhossz: 6-11 cm

- 5-7 levélkéből áll

- Tüskementes, idősebb részeken enyhén tüskés

Köszönjük megtisztelő figyelmüket!